

Sygn. akt IC 2502/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2014r

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie: **Przewodniczący:** SSO Anna Goździewicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Blandyna Kaczmarek

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2014r. w Poznaniu

sprawy z powództwa **Instytutu (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.**

przeciwko **(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. oraz (...) w W.**

o zapłatę

1. Powództwo oddala w całości.
2. Zasądza od powódki na rzecz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. kwotę 3.617 tytułem zwrotu kosztów procesu.
3. Zasądza od powódki na rzecz (...) w W. kwotę 3.617 tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Anna Goździewicz

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do Sądu Okręgowego w Poznaniu w dniu 11 września 2013 r. powód – Instytut (...) spółka z o.o. z siedzibą w P. – wniósł o zasądzenie od pozwanych:

- 1) (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. (dalej jako (...) sp. z o.o. lub „RIF”),
- 2) (...) z siedzibą w W. (dalej w skrócie (...)),

na jego rzecz solidarnie kwoty **101.447,11 zł.**

W treści uzasadnienia pozwu powód wskazał, że pozwana ad.2) ogłosiła na swojej stronie internetowej nabór wniosków o dofinansowanie (konkurs) w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, działanie 1.4-4.1.

W odpowiedzi na konkurs powód złożył wniosek o dofinansowanie wraz z wymaganym kompletem obowiązkowych dokumentów. Powód planował realizować projekt pt. „(...)” w P.. Deklarował, że posiada środki w kwocie 10.450.800 zł, które miały posłużyć na realizację projektu, a pozwana (...) miał refundować wydatki kwalifikowane.

W ramach projektu powód podał, że planował zatrudnienie personelu projektu oraz wykorzystanie będącego jego własnością systemu wspierania sekwencjonowania nowej generacji. Łącznie środki przeznaczone do pokrycia amortyzacji środka trwałego wyniosły 2.760.000 zł z czego dofinansowaniem objęte miało być 1.932.000 zł. Powód podał, że w ramach projektu miał zatrudnić dwóch (2) biologów, dwóch (2) bioinformatyków i kierownika projektu.

W dniu 4 listopada 2010 r. pozwana (...) sp. z o.o. poinformowała powoda, że jego wniosek został zarekomendowany do wsparcia przez komisję konkursową, a wynik oceny został zatwierdzony przez Instytucje Pośredniczące oraz Instytucję Zarządzającą. Przyznana kwota dofinansowania projektu powoda wyniosła 5.926.400 zł.

Następnie (...) sp. z o.o. prosiła powoda o pilne dostarczenie niezbędnych dokumentów do sporządzenia umowy o dofinansowanie. Jednocześnie powoda zobowiązano do zabezpieczenia umowy wekslem oraz deklaracją wekslową. Zdaniem powoda w tym momencie pozwana (...) sp. z o.o. jako regionalna instytucja finansująca, nawiązała z powodem stosunek zobowiązaniowy.

Powód dostarczył wszelkie dokumenty wymagane przez pozwaną (...) sp. z o.o., jak również rozpoczął realizację projektu. Tymczasem powód podniósł, że pozwani (...) sp. z o.o. i (...) nie wywiązały się z obowiązku podpisania umowy o dofinansowanie. Prowadzono dalszą weryfikację dokumentacji, a ostatecznie pismem z dnia 31 października 2011 r. pozwana (...) oświadczyła powodowi, że nie zawrze z nim umowy o dofinansowanie.

Projekt powoda był realizowany w okresie od 2 stycznia 2011 r. do 30 listopada 2011 r. i w związku z tym powód domagał się zwrotu poniesionych kosztów. W szczególności powód domagał się by pozwane zwróciły mu kwotę dochodzoną pozwem, na którą składały się: 61.622,80 zł jako miesięczna stawka amortyzacji (za maj 2011r. k. 611 akt) oraz 39.841,31 zł jako wynagrodzenie bioinformatyka na stanowisku administratora bazy danych (w okresie od maja do listopada 2011r.). W uzasadnieniu pozwu powód powoływał jako podstawę swego żądania przepisy o przyrzeczeniu publicznym.

W piśmie z dnia 3 września 2014r. powód dodatkowo wskazał, że dochodzone roszczenie stanowi odszkodowanie na które składają się wydatki poniesione przez powoda w maju 2011r.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanej (...) sp. z o.o. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych oraz opłaty skarbowej w kwocie 17,00 zł.

Pełnomocnik pozwanej (...) sp. z o.o. w pierwszej kolejności podniósł brak legitymacji procesowej biernej do występowania w niniejszym postępowaniu w charakterze strony pozwanej. Wskazał, że pozwana działa na zlecenie pozwanej (...) jako jej pełnomocnik. Pozwanej (...) sp. z o.o. nie łączył żaden stosunek zobowiązaniowy z powodem, a już tym bardziej pozwana nie jest stroną żadnej umowy o dofinansowanie. Pełnomocnik wskazał, że pozwane zawarły w dniu 3 września 2008 r. umowę ramową na pełnienie roli Regionalnej Instytucji Finansującej na terenie województwa (...), na podstawie której Instytucja zobowiązała się realizować zadania zlecone przez pozwaną (...) na podstawie stosownych umów w zakresie obsługi niektórych Działalności w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Na tej podstawie w dniu 19 maja 2010 r. pomiędzy pozwaną (...) sp. z o.o. a pozwaną (...) zawarta została umowa wsparcia nr (...) na mocy której pozwana (...) zleciła pozwanej (...) sp. z o.o. wykonywania zadań w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. W konsekwencji tego pozwana (...) udzieliła pozwanej (...) sp. z o.o. szczegółowego pełnomocnictwa upoważniającego do zawierania w imieniu (...) umów o dofinansowanie. Ponadto pełnomocnik pozwanej (...) sp. z o.o. dodał, że działa zgodnie z poleceniami swojego mocodawcy, który nie wyraził zgody na zawarcie umowy o dofinansowanie.

Niezależnie od powyższego, pełnomocnik z ostrożności procesowej ustosunkował się merytorycznie do przedstawionych przez powoda roszczeń. W szczególności podano, że pozwana (...) poinformowała pozwaną (...) sp. z o.o., iż w dniu 3 listopada 2011 r. przekazała do powoda pismo w sprawie odmowy udzielenia wsparcia na realizację projektu POIG. (...) POIG. (...)

Pismem z dnia 31 października 2013 r. stanowiącym odpowiedź na pozew, pozwana (...) wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W treści uzasadnienia pozwana (...)podniosła, że w dniu 23 grudnia 2010 r. otrzymała od Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (zwanym w skrócie „Ministerstwem”) informację, że w projekcie realizowanym przez powoda w ramach Działania 2.3 PO IG, zachodzi podejrzenie znacznych nieprawidłowości, które były przedmiotem skierowanego przez w/w Ministerstwo zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej Poznań – Grunwald w Poznaniu w kwietniu 2010 r. odnośnie nienależnego pobrania środków publicznych i niewłaściwego ich wydatkowania przez powodową spółkę. Zatem pozwana (...)skierowała pismo do Ministerstwa z prośbą o informacje, czy występują przesłanki uniemożliwiające zawarcie z powodem umowy o dofinansowanie. W odpowiedzi pozwana (...)otrzymała od Ministerstwa szereg dokumentów źródłowych, które zostały poddane gruntownej analizie. W marcu 2011 r. pozwana (...)stwierdziła z ówczesnym stanem prawnym brak przesłanek uniemożliwiających zawarcie umowy o dofinansowanie.

Jednocześnie na podstawie sporządzonej ekspertyzy przez biegłego sądowego dotyczącej podmiotu powiązanego z powodem, pozwana (...) powzięła wątpliwości co do prawidłowego księgowania oprogramowania komputerowego w ewidencji środków stałych. Wobec tego wezwała powoda do złożenia dodatkowej dokumentacji, po czym w dniu 9 września 2011 r. zleciła sporządzenie ekspertyzy w przedmiocie zakwalifikowania oprogramowania komputerowego w projekcie jako środka stałego. Niezależna ekspertyza potwierdziła podejrzenia i wątpliwości pozwanego (...) odnośnie nieprawidłowego wykazania oprogramowania w projekcie jako środek stały. Łączna kwota wydatków, które nie mogły zostać uznane za kwalifikowane wynosiła 3.481.800 zł, co stanowiło ponad 46% wydatków określonych przez powoda jako kwalifikujące się do objęcia wsparciem w działaniu 1.4 PO IG. W tych okolicznościach odmówiono zawarcia umowy z powodem.

Do końca procesu strony pozostały przy swoich stanowiskach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 października 2009 r. pozwana (...)ogłosiła na swojej stronie internetowej nabór wniosków o dofinansowanie (konkurs) w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, Działanie 1.4-4.1. Z ogłoszenia wynikało, że (...)jako Instytucja Wdrażająca Działania 1.4-4.1. w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 ogłosiła w 2009 r. II rundę aplikacyjną konkursu projektów w ramach działania 1.4-4.1 „Wsparcie projektów celowych oraz wsparcie wdrożeń wyników prac B+R”. W ogłoszeniu wskazano, że wnioski o dofinansowanie projektów należy przysyłać adres lub składać w Regionalnej Instytucji Finansującej właściwej dla miejsca realizacji projektu w terminie od 2 do 30 listopada 2009 r.

Dowód: wydruk ze strony internetowej (...) (k. 28-29).

Przeprowadzenie konkursu w ramach w/w Programu odbywało się w oparciu o Regulamin sporządzony na podstawie obowiązujących przepisów prawa krajowego i wspólnotowego. Celem konkursu było wyłonienie projektów, które w najwyższym stopniu przyczynią się do osiągnięcia celów Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 oraz celów Działania 1.4-4.1. Z §6 pkt 12 Regulaminu wynikało, że Wnioskodawca może rozpocząć realizację projektu w dniu następującym po dniu złożenia wniosku w Regionalnej Instytucji Finansującej (RIF). W §7 Regulaminu zostały zawarte zasady dokonywania oceny wniosków o dofinansowanie, gdzie pkt 2. podpkt 4) wskazano, że poprawne formalnie wnioski są poddawane ocenie merytorycznej (...), a wsparcie uzyskują projekty pozytywnie ocenione. Ponadto w treści §8 pkt 5 Regulaminu ustalono, że nie później niż w terminie 14 dni po otrzymaniu ww. dokumentów przez RIF, Wnioskodawca w siedzibie RIF podpisuje jednostronnie umowę o dofinansowanie wraz z załącznikami w dwóch (2) egzemplarzach. Jeżeli złożone przez Wnioskodawcę dokumenty budzą wątpliwości i wymagają dodatkowych wyjaśnień, termin ten może zostać wydłużony. Jednym z wymagalnych i obligatoryjnych kryteriów merytorycznych stanowiły wydatki jako kwalifikowane w ramach działania, uzasadnione, racjonalne i adekwatne do zakresu i celów projektu oraz celów działania.

W odpowiedzi na konkurs powód – Instytut (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. – złożyła wniosek o dofinansowanie wraz z obowiązkowymi załącznikami (biznesplanem, harmonogramem rzeczowo-finansowym i harmonogramem płatności).

Zgodnie z wnioskiem powód zamierzał zrealizować projekt pt. (...)”, który miał zostać zrealizowany w P.. Powód zagwarantował, że posiada 10.450.800 zł własnych środków, które miał wydatkować na realizację projektu a pozwana (...)miała wydatki kwalifikowane refundować. Ponadto w ramach projektu powód planował zatrudnienie personelu niezbędnego do prowadzenia projektu oraz wykorzystanie będące jego własnością systemu wspierania sekwencjonowania nowej generacji. Łącznie na zatrudnienie personel do pracy przy projekcie powód przewidywał kwotę 32.000 zł miesięcznie na wynagrodzenia, w tym na wynagrodzenie dla bioinformatyka 6.000 zł miesięcznie.

Dowód: wydruk z rejestru przedsiębiorców KRS powoda (k. 20-24); Regulamin przeprowadzania konkursu w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka wraz z załącznikami (k. 30-37); wniosek o dofinansowanie projektu złożony przez powoda (k. 38-42); Biznes plan złożony przez powoda dla projektów współfinansowanych w ramach działań 1.4-4.1 (k.43-57); harmonogram rzeczowo – finansowy (k. 58-67); harmonogram płatności (k. 68-68v).

Pozwana (...) sp. z o.o.na podstawie zawartej z (...)umowy ramowej z dnia 3 września 2008 r., zawarła w dniu 19 maja 2010 r. umowę wsparcia nr (...), w której ustalony został zakres zadań oraz szczegółowe zasady finansowania Regionalnej Instytucji Finansującej. Na mocy niniejszej umowy pozwana (...)zlecała pozwanej RIF wykonywanie zadań związanych z realizacją działań w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (zwanego „PO IG”), a mianowicie: a) Działanie 1.4 „Wsparcie projektów celowych”; b) Działanie 4.1 „Wsparcie wdrożeń wyników B +R” (...). Przedmiotowa umowa obowiązywała od dnia 1 stycznia 2010 r. W konsekwencji powyższego w dniu 7 lipca 2010 r. pozwana (...)udzieliła pozwanej (...) sp. z o.o.szczegółowego pełnomocnictwa na podstawie, którego pozwana (...) sp. z o.o.została uprawniona do zawierania w imieniu (...)umów o dofinansowanie.

Dowód: umowa ramowa na pełnienie roli Regionalnej Instytucji Finansującej na Tereni województwa (...)z dn. 3.09.2008 r. (k. 492-495); wydruk z rejestru przedsiębiorców KRS pozwanego (...) sp. z o.o.(k. 172-178); umowa wparcia nr (...)z dn. 19.05.2010 r. wraz z załącznikami i aneksami (k. 180-267); pełnomocnictwo z dn. 7.07.2010 r. (k. 268-271).

Pismem z dnia 29 grudnia 2009 r. pozwana (...) sp. z o.o. poinformował powoda, że złożony przez niego wniosek o dofinansowanie realizacji projektu został pozytywnie oceniony pod względem formalnym, a zatem zostaje przekazany do Komisji Konkursowej działającej przy pozwanej (...) celem przeprowadzenia oceny merytorycznej.

Dowód: pismo z dn. 29.12.2009 r. od (...) sp. z o.o. do powoda (k. 87, 272); zeznania świadków H. G., I. B. oraz I. W. (k. 574-578).

W dniu 2 listopada 2010 r. pozwana (...) sp. z o.o. otrzymała od pozwanej (...) korespondencję mailową listę projektów zatwierdzonych do dofinansowania przez Instytucję Zarządzającą wraz z pismem informującym o przyznanej wsparciu pieniężnym oraz jednocześnie wzywającym do przesłania niezbędnych dokumentów celem podpisania umowy o dofinansowanie. Na liście znalazł się projekt zgłoszony przez powoda.

Dowód: korespondencja mailowa z dn. 2.11.2010 r. wraz z załącznikami (k. 273-275).

Pismem z dnia 4 listopada 2010 r. pozwana (...) sp. z o.o.poinformowała powoda, iż zakończona została ocena merytoryczna wniosku o dofinansowanie realizacji projektu „(...)”, a wniosek powoda został rekomendowany do wsparcia przez Komisję Konkursową oraz zatwierdzony przez Instytucję Pośredniczące i Instytucję Zarządzającą. Przyznana kwota dofinansowania na w/w projekt wyniosła 5.926.400 zł. Jednocześnie pozwana (...) sp. z o.o.poinformowała powoda, że w związku z aktualnym etapem procedury aplikacyjnej jest zobowiązany, w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma, do uzupełnienia niezbędnej dokumentacji celem sporządzenia umowy o dofinansowanie.

W dniu 19 listopada 2010 r. powód złożył wymaganą dokumentację przez pozwaną (...) sp. z o.o. Następnie zgodnie z procedurą Podpisanie umów z beneficjentami, która zaczęła obowiązywać od dnia 19 listopada 2010 r., pismem z dnia 24 listopada 2010 r. powód ponownie został wezwany przez pozwaną (...) sp. z o.o. do złożenia wymaganej

dokumentacji w związku z brakami i nieprawidłowościami jakie wystąpiły w poprzednio uzupełnionej dokumentacji z dnia 19 listopada 2010 r. Termin do uzupełnienia braków został wyznaczony do dnia 3 grudnia 2010 r. Pismem z dnia 3 grudnia pozwana (...) sp. z o.o. potwierdziła złożenie korekty załączników do umowy o dofinansowanie.

Dowód: pismo z dn. 4.11.2010 r. przesłane przez (...) sp. z o.o. do powoda (k. 88-90, 276-279); pismo z dn. 19.11.2010 r. potwierdzające złożenie dokumentacji przez powoda (k. 280); pismo z dn. 24.11.2010 r. wzywające powoda do uzupełnienia dokumentacji do sporządzenia umowy o dofinansowanie (k. 281-284); Procedura – Podpisanie umów z beneficjentami RIF (k. 285-326); pismo z dn. 3.12.2010 r. potwierdzające złożenie korekty załączników przez powoda (k. 327).

Zgodnie z procedurą Podpisanie umów z beneficjentami pozwana RIF ponownie przesłała do powoda pismo z dnia 7 grudnia 2010 r. informujące, iż przekazana przez powoda dokumentacja nie może zostać uznana za kompletną, jednocześnie wskazując braki do uzupełnienia i dostarczenia poprawionych dokumentów do dnia 15 grudnia 2010 r. Ponadto pozwana (...) sp. z o.o. w tym samym dniu przesłała pismo do powoda w przedmiocie skorygowania harmonogramu płatności. Wymagane przez pozwaną (...) sp. z o.o. dokumenty wpłynęły w dniu 10 grudnia 2010 r. Ponadto w tym samym dniu w/w pozwana przesłała do pozwanej (...) maila z prośbą o weryfikację powoda, czy nie figuruje w rejestrze podmiotów wykluczonych od dofinansowania ze środków europejskich. Powyższe działanie zostało podjęte w oparciu o Procedurę: Podpisanie umów z Beneficjentami (RIF) obowiązującej od dnia 19 listopada 2010 r., na mocy której RIF był zobowiązany do wystąpienia z prośbą do pozwanej (...) o sprawdzenie czy powód znajduje się w rejestrze podmiotów wykluczonych (pkt 2.5.1. procedury). Dodatkowo poinformowano powoda, że w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków pieniężnych oraz zgodnie z ustawą o finansach publicznych nałożony został obowiązek sprawdzenia przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, czy powód nie figuruje w rejestrze podmiotów wykluczonych prowadzonym przez Ministerstwo Finansów. W przedmiotowym piśmie pozwana RIF poinformowała powoda, że od 12 sierpnia 2010 r. wstrzymuje zawieranie umów o dofinansowanie ze wszystkimi Beneficjentami wszystkich działań PO IG, zaś niezwłocznie po otrzymaniu wiążącej informacji od pozwanej (...) w sprawie sprawdzenia powoda w rejestrze podmiotów wykluczonych, poda mu informacje o planowanym terminie podpisywania umów o dofinansowanie.

Dowód: pismo z dn. 7.12.2010 r. skierowane do powoda w celu uzupełnienia braków wniosku o dofinansowanie projektu (k. 328-330); pismo z dn. 7.12.2010 r. skierowane do powoda dotyczące skorygowania harmonogramu płatności (k. 331-332); pismo z dn. 10.12.2010 r. potwierdzające złożenie dokumentacji przez powoda (k. 333); korespondencja mailowa z dn. 10.12.2010 r. z prośbą o weryfikację powoda (k. 334-335); pismo z dn. 10.12.2010 r. skierowane do powoda w sprawie obowiązku weryfikacji powoda w rejestrze podmiotów wykluczonych (k. 336-337).

W dniu 23 grudnia 2010 r. pozwana (...) otrzymała od Instytucji Pośredniczącej – Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego informację, iż w projekcie realizowanym przez powoda w ramach Działania 2.3 PO IG zachodzi podejrzenie znacznych nieprawidłowości, które stały się przedmiotem prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Poznaniu postępowania przygotowawczego w zakresie popełnienia przestępstwa nienależnego pobrania środków publicznych oraz niewłaściwego ich wydatkowania przez powoda.

Dowód: pismo z dn. 23.12.2010 r. skierowane do (...) (k. 378); postanowienie SO w Poznaniu z dn. 14.10.2013 r. w przedmiocie uchylecia zaskarżonego postanowienia sygn. akt III Kp 402/13 (k. 379-385); zeznania świadków H. G., I. B. oraz I. W. (k. 574-578).

W związku z powyższym pozwana (...) zwróciła się do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z prośbą o podanie, czy występują przesłanki uniemożliwiające zawarcie umowy o dofinansowanie z powodem. Wobec braku reakcji pozwany (...) ponowił swoją prośbę pismem z dnia 25 lutego 2011 r. W odpowiedzi z dnia 28 lutego 2011 r. Ministerstwo wyjaśniło, iż w ramach doraźnej kontroli powodowej spółki po przeprowadzonej kontroli z dnia 14 kwietnia 2010 r. przygotowała informację pokontrolną z kontroli nr (...) / PO IG z uwzględnieniem zastrzeżeń powoda, lecz spółka nie podpisała w/w dokumentu. Ponadto Ministerstwo przekazało pozwanemu (...) kopię dokumentów dotyczących

informacji pokontrolnej po kontroli u powoda z prośbą o dokonanie szczegółowej analizy w kontekście posiadanej przez pozwanego (...), a nie przekazanej do Instytucji Pośredniczącej dokumentacji.

Dowód: pismo z dn. 25.02.2011 r. skierowane do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (k. 386); odpowiedź Ministerstwa z dn. 28.02.2011 r. na pismo pozwanego (...) z dn. 25.02.2011 r. (k. 387-388).

Pismem z dnia 23 lutego 2011 r. powód zwrócił się do pozwanej RIF z prośbą o podanie stanu procesu podpisywania umowy o dofinansowanie zgłoszonego projektu, a mianowicie kiedy pozwana RIF przekazała kompletną dokumentację do umowy pozwanej (...). W odpowiedzi na w/w pismo z dnia 4 marca 2011 r. pozwana RIF przekazała powodowi informację, że kompletna dokumentacja przedłożona przez powoda do umowy o dofinansowanie wraz z prośbą o sprawdzenie, czy powód nie figuruje w rejestrze podmiotów wykluczonych przesłała do pozwanej (...)w dniu 10 grudnia 2011r.

Dowód: pismo z dn. 23.02.2011 r. skierowane przez powoda do RIF (k. 338); odpowiedź ze strony RIF na w/w pismo z dn. 4.03.2011 r. (k. 92, 339-340).

Pismem z dnia 4 marca 2011 r. Ministerstwo Finansów w odpowiedzi na wniosek powoda z dnia 2 marca 2011 r. w zakresie udzielenia informacji czy powód figuruje w rejestrze podmiotów wykluczonych do otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów, poinformowało powoda, że nie figuruje on w/w rejestrze prowadzonym przez Ministra Finansów. Powód po otrzymaniu powyższej informacji pismem z dnia 8 marca 2011 r. poinformował o tym fakcie (faksem) pozwaną RIF, przesyłając w załączeniu otrzymane pismo z dnia 4 marca 2011 r. z Ministerstwa Finansów. W związku z powyższym pozwana RIF zwróciła się do pozwanej (...)w dniu 16 marca 2011 r. (mailem), a następnie pismem z dnia 21 marca 2011 r. z zapytaniem, czy możliwe jest podpisanie umowy o dofinansowanie z powodem jako Beneficjentem.

Dowód: pismo z dn. 4.03.2011 r. skierowane do powoda przez Ministerstwo Finansów (k. 93, 342); pismo z dn. 8.03.2011 r. nadane przez powoda do wiadomości pozwanego RIF (k. 341); mail z dn. 16.03.2011 r. do (...) (k. 343); pismo z dn. 21.03.2011 r. do (...) (k. 346, 349).

W marcu 2011 r. pozwana (...)dokonała gruntownej analizy dokumentów nadesłanych przez Ministerstwo stwierdzając, iż brak jest przesłanek uniemożliwiających zawarcie umowy o dofinansowanie z powodem. Jednakże pozwana (...)uzyskała sporządzoną przez niezależnego biegłego rewidenta ekspertyzę w przedmiocie prawidłowości sposobu księgowania i amortyzowania systemu bioinformatycznego dokonywanego przez (...) sp. z o.o.z siedzibą w Ł.. Spółka ta była beneficjentem działania 1.4 „(...)” – 4.1 „(...)”, tak samo jak powód, który złożył wniosek o dofinansowanie, a jednocześnie powód był powiązany osobowo i kapitałowo z powyższą spółką. Ze sporządzonej ekspertyzy wynikało, iż w/w spółka nieprawidłowo ujęła oprogramowanie komputerowe w ewidencji środków trwałych, gdyż oprogramowanie to powinno zostać zakwalifikowane do odrębnej ewidencji wartości niematerialnych i prawnych środków, a zatem w sposób nieprawidłowy dokonywała odpisów amortyzacyjnych i niewłaściwie określiła wydatki kwalifikujące się do objęcia wsparciem w ramach realizacji projektu. Wobec tego pozwana (...)powzięła wątpliwości, iż taki sam nieprawidłowy sposób amortyzowania, przyjął za podstawę wyliczenia kosztów kwalifikowanych również powód.

Dowód: odpis z rejestru przedsiębiorców KRS spółki (...) sp. z o.o. z/s w Ł. z dn. 5.10.2010 r. (k. 389-393); ekspertyza sporządzona przez biegłego rewidenta na dzień 31.01.2011 r. (k. 394-397); zeznania świadków H. G., I. B. oraz I. W. (k. 574-578).

W związku z powyższym pozwana (...) pismami z dnia 11 kwietnia 2011 r. oraz 9 maja 2011 r. wezwała powoda do złożenia dodatkowej dokumentacji niezbędnej do analizy kosztów w zakresie amortyzacji systemu sekwencjonowania oraz amortyzacji systemu do produkcji enzymów, uwzględnionych w projekcie w kategorii „zakup lub używanie sprzętu lub aparatury”, albowiem powstało kilka wątpliwości odnośnie poprawności kalkulacji wydatków kwalifikowanych projektów. Pozwana (...) wyznaczyła powodowi termin 14 dni do przedstawienia i uzupełnienia wymaganych dokumentów potrzebnych do przeprowadzenia analizy w zakresie kosztów uwzględnionych w projekcie.

Pismem z dnia 26 maja 2011 r. powód przekazał pozwanej (...) wymagane dokumenty i informacje do dalszej analizy. Natomiast pozwana (...) pismem z dnia 19 sierpnia 2011 r. poinformowała powoda, że z uwagi na specjalistyczny charakter dokumentów nadesłanych przez powoda wystąpiła konieczność dokonania zlecenia zewnętrznej analizy. Jednocześnie zaznaczono, że rozpoczęto procedurę wyboru wykonawcy zewnętrznego do przeprowadzenia analizy dokumentów, która zakończy się dnia 31 sierpnia 2011 r.

Ponownie pismem z dnia 9 września 2011 r. stanowiącym odpowiedź na pismo powoda z dnia 29 sierpnia 2011 r. pozwana (...) wskazała, że w projekcie powoda stwierdzono wątpliwości odnośnie kwalifikalności kosztów projektu dotyczących amortyzacji systemów do sekwencjonowania oraz do produkcji enzymów. Z uwagi na obszerną dokumentację dotyczącą kwalifikowanych wydatków oraz wprowadzone zmiany do harmonogramu rzeczowo-finansowego, o czym pozwana (...) nie została poinformowana na etapie kompletowania dokumentacji niezbędnej do zawarcia umowy o dofinansowanie, zaszła potrzeba uzyskania niezależnej zewnętrznej opinii eksperckiej w celu zweryfikowania kwalifikalności wydatków.

Dowód: pisma z dn. 11.04.2011 r. oraz 9.05.2011 r. skierowane do powoda (k. 94-95, 398-399); pismo z dn. 26.05.2011 r. skierowane przez powoda do (...) (k. 400); pismo (...) do powoda z dn. 19.08.2011 r. (k. 96); pismo z dn. 9.09.2011 r. skierowane do powoda (k. 97, 401); zeznania świadków H. G., I. B. oraz I. W. (k. 574-578).

Ekspertyza sporządzona przez (...) sp. z o.o. na dzień 23 września 2011 r. na zlecenie pozwanej (...) potwierdziła wątpliwości i wcześniejsze podejrzenia pozwanej. Z jej treści wynikało, że powód w sposób nieprawidłowy wykazał oprogramowanie w projekcie jako środek trwały. W treści ekspertyzy wskazano, że program komputerowy wytworzony przez powoda nie może być uznany za koszty rozwojowe, a tym samym nie może podlegać amortyzacji. Zatem prawidłowość księgowania przez powoda wydatków na wytworzenie systemu w ramach realizacji projektu może być kwestionowana przez organy skarbowe. Podsumowując należało stwierdzić, że powód nieprawidłowo przekwalifikował system obróbki danych z wartości niematerialnych i prawnych na środki trwałe. W związku z tym stwierdzono, że powód nie może zaliczyć kosztów amortyzacji „systemu wspierania sekwencjonowania nowej generacji” do wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w ramach projektu „(...)”, bowiem nie może on takich kosztów ponieść. Poza tym ekspertyza wykazała, że sposób ewidencjonowania wydatków poniesionych przez powoda na wytworzenie systemu sugeruje, że wydatki te mogły być już pokryte środkami Unii Europejskiej w ramach innych projektów realizowanych przez powoda.

Dowód: Ekspertyza dotycząca oceny merytorycznej dokumentacji projektu 1.4-4.1 (...) z dn. 23.09.2011 r. (k. 402-410); zeznania świadków H. G., I. B. oraz I. W. (k. 574-578).

Mailem z dnia 27 października 2011 r. pozwana (...) przesłała pozwanej (...) sp. z o.o. Kartę (...) nr (...), w której widniał powód. Następnie pismem z dnia 28 października 2011 r. pozwana (...) sp. z o.o. zwróciła się do pozwanej (...) o udzielenie informacji w sprawie powoda odnośnie uzupełnienia dodatkowych dokumentów oraz ich akceptacji, jak również czy możliwe jest zawarcie umowy o dofinansowanie z powodem.

Dowód: mail z dn. 27.10.2011 r. przesłany do (...) sp. z o.o. wraz z Kartą (...) dla 1.4-4.1 PO IG (k. 351-357); pismo z dn. 28.10.2011 r. skierowane do (...) (k. 358).

Pismem z dnia 31 października 2011 r. pozwana (...) poinformowała powoda, że przeprowadzona ekspertyza zewnętrzna potwierdziła nieprawidłowość zakwalifikowania wydatków projektu w przedmiocie amortyzacji systemów do sekwencjonowania oraz do produkcji enzymów. Łączna kwota wydatków, które nie mogły zostać uznane za kwalifikowane, wyniosła 3.418.800 zł co stanowiło ponad 46% wydatków określanych przez powoda jako kwalifikujące się do uzyskania wsparcia w działaniu 1.4 PO IG.

Zgodnie § 4 ust. 21 obowiązującym Regulaminem Komisji Konkursowej w ramach działania 1.4-4.1 „Wsparcie projektów celowych oraz wsparcie wdrożeń wyników prac B+R” (...) jeżeli dany wydatek nie może zostać uznany za

kwalfikowany, członek oceniający ma prawa do jego usuwania lub przenoszenia do wydatków niekwalfikowanych do wysokości 10% łącznych kosztów kwalfikowanych”

W związku z powyższym Komisja Konkursowa uznała, że znaczna część wydatków w projekcie powinna zostać uznana za nie kwalfikujące się do objęcia wsparciem, co zostało stwierdzone przez zewnętrzną ekspertyzę, a co za tym idzie odmówiła udzielenia wsparcia na projekt powoda.

O powyższym pismem z dnia 7 listopada 2011 r. został poinformowany również (...) sp. z o.o.

Dowód: pismo z dn. 31.10.2011 r. w sprawie odmowy wsparcia projektu powoda (k. 415-416); Regulamin Komisji Konkursowej zatwierdzony w dn. 20.01.2010 r. (k. 411-414); pismo z dn. 7.11.2011 r. skierowane do (...) sp. z o.o. (k. 359); zeznania świadków H. G., I. B. oraz I. W. (k. 574-578).

Sąd dokonał powyższych ustaleń faktycznych na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów oraz zeznań świadków. Należy jednak wyraźnie zaznaczyć, iż stan faktyczny sprawy co do zasady nie był między stronami sporny, a spór dotyczył jedynie skutków zaistniałych zdarzeń i ewentualnej odpowiedzialności pozwanych.

Gdy idzie o ocenę dowodów, na podstawie których Sąd poczynił ustalenia w sprawie, to za nie pozbawione mocy dowodowej Sąd uznał zgromadzone w toku procesu dokumenty prywatne, które były poświadczane za zgodność z oryginałem przez występujących w niniejszej sprawie profesjonalnych pełnomocników. Ponadto żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości i wiarygodności, a Sąd nie dopatrył się przyczyn, dla których miałyby czynić to z urzędu. Zatem przedłożone dokumenty prywatne korzystają z domniemania prawnego z art. 245 k.p.c., które nie zostało obalone.

Co do zeznań świadków zawnioskowanych po stronie pozwanego (...) były to zeznania spójne, logicznie powiązane ze sobą i wyczerpujące. Zatem Sąd Okręgowy uznał je w całości za wiarygodne. Podkreślić jednak należy, że sąd dokonując ustaleń stanu faktycznego opierał się głównie na dokumentach. Zeznania świadków miały zaś pomocnicze znaczenie.

Odnosnie zeznań świadków powołanych ze strony powoda to zeznania te nie wniosły wiele dużo do sprawy, albowiem opierały się na opisie wytworzonego przez powoda systemu do sekwencjonowania genomów, wyjaśnienia zasad jego funkcjonowania oraz jego przeznaczenia. Ponadto na okoliczności przeprowadzonej procedury zgłoszenia projektu do wsparcia w ramach stosownego Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka działania 1.4-4.1 oraz sposobu realizacji przedmiotowego projektu zeznania świadków nie wprowadziły niczego nowego w ustaleniach faktycznych, gdyż wszystkie okoliczności związane z realizacją projektu powoda wynikały z załączonych do akt sprawy dokumentów.

Nadto należy wskazać, że w ocenie Sądu, nie występowały przesłanki do dopuszczenia i przeprowadzenia wniosków dowodowych z opinii biegłych z dziedziny bioinformatyki, księgowości, rachunkowości i informatyki. Dla Sądu wystarczająca okazała się ekspertyza przedłożona przez pozwanych jasno wskazująca na nieprawidłowości w kwalfikowaniu kosztów objętych projektem powoda. W ocenie sądu dla rozstrzygnięcia sprawy istotne było czy w dacie odmowy zawarcia umowy pozwane dysponowały materiałem usprawiedliwiającym takie zachowania. Dla oceny tej sytuacji wystarczające było posłużenie się dokumentem w postaci ekspertyzy złożonej przez pozwaną. Wnioski powoda dotyczące ustalenia osób wykonujących ekspertyzę i ich przesłuchanie należało uznać za spóźnione. Sąd zakreślił stronom stosowane terminy do złożenie wszelkich wniosków, twierdzeń i zarzutów. Przedmiotowa ekspertyza została złożona do akt wraz ze stanowiskiem pozwanych (odповідzią na pozew). Powód miał zatem możliwość odniesienia się do przedłożonych przez stronę przeciwną dokumentów. Nie zrobił tego w zakreślonym terminie. Późniejsze wnioski w tym zakresie należało uznać za spóźnione oraz z powodów, dla których oddalono wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych także zbędne.

Sąd zważył, co następuje:

Zgłoszone powództwo o zasądzenie kwoty **101.447,11 zł** należało w całości oddalić jako bezzasadne.

W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, iż (...) sp. z o.o. z siedzibą w P.nie była legitymowana do występowania w przedmiotowej sprawie w charakterze pozwanej, bowiem nie łączył ją żaden stosunek zobowiązaniowy z powodem. (...) sp. z o.o. działała na podstawie §2 ust. 1 umowy ramowej z dnia 3 września 2009 r. realizując zadania zlecone przez pozwaną (...) na podstawie i w zakresie umów określonych w/w zapisie. Na mocy umowy ramowej (...) sp. z o.o. pełniła rolę Regionalnej Instytucji Finansującej (RIF) na terenie województwa (...). Następnie pozwana (...) zawarła z (...) sp. z o.o. umowę wsparcia nr (...) na mocy, której został ustalony zakres zadań dla RIF, w tym wykonywanie zadań związanych z realizacją działań w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Załącznik nr 1 do w/w umowy zawierał szczegółowe zadania (...) sp. z o.o. w zakresie podpisywania umów z wnioskodawcami, wobec czego w dniu 7 lipca 2010 r. pozwana (...) udzieliła pozwanej (...) sp. z o.o. szczególne pełnomocnictwa na mocy, którego (...) sp. z o.o. była uprawniona do zawierania umów o dofinansowanie w imieniu pozwanej (...). Z tego wynika, że źródłem umocowania do działania w imieniu pozwanej (...) było pełnomocnictwo szczególne udzielone na podstawie zawartych pomiędzy pozwanymi umów cywilnoprawnych. Zatem pozwana (...) sp. z o.o. jako pełnomocnik działający w imieniu pozwanej (...), w oparciu o przepisy kodeksu cywilnego, nie była biernie legitymowana w niniejszej sprawie, w której powód dochodził roszczenia wynikającego z niezawarcia z nim umowy o dofinansowanie, co skutkowało oddaleniem wobec niej powództwa (**pkt 1** sentencji wyroku).

Zgodnie z art. 95 § 2 k.c. czynność prawna dokonana przez przedstawiciela w granicach umocowania pociąga za sobą skutki bezpośrednio dla reprezentowanego. Art. 96 k.c. stanowi, że umocowanie do działania w cudzym imieniu może opierać się na ustawie (przedstawicielstwo ustawowe) albo na oświadczeniu reprezentowanego (pełnomocnictwo). Zatem jak wskazuje wprost art. 95 § 2 k.c. czynność dokonana przez przedstawiciela (pełnomocnika po złożeniu stosownego oświadczenia) niesie za sobą skutki prawne bezpośrednio dla mocodawcy.

Ponadto Sąd mając na uwadze złożony wniosek o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową, zasądził od powódki na rzecz pozwanej (...) sp. z o.o. kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu na podstawie obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.) – **pkt 2** sentencji wyroku.

W drugiej kolejności należy odnieść się do żądania zasądzenia od (...) kwoty dochodzonej pozwem określonej przez powoda jako odszkodowanie. Według powoda od chwili przesłania informacji o wyłonieniu jego projektu do dofinansowania pozwana zaciągnęła skutecznie zobowiązanie do zawarcia umowy, z którego się nie wywiązała. Równocześnie powód powoływał się na przepisy dotyczące przyrzeczenia publicznego.

Na podstawie zgromadzonej dokumentacji w przedmiotowej sprawie oraz przeprowadzonej analizie prawnej, Sąd doszedł do wniosku, że roszczenie kierowane przez powoda wobec (...) jest niezasadne na gruncie obowiązujących przepisów prawa.

Bezsporne było między stronami, że nie doszło do zawarcia między powodem i pozwaną (...) umowy o dofinansowanie. Źródłem ewentualnej odpowiedzialności pozwanej nie mógł zatem być stosunek umowny.

Dodatkowo podkreślić należy, że powód twierdził, że pozwane mają w świetle obowiązujących przepisów prawa obowiązek zawarcia z powodem umowy o dofinansowanie (art. 30 ust 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju Dz.U.2014.1649 j.t.). Mimo takiego przekonania powód nie skierował przeciwko (...) stosowanego żądania, nie domagał się zobowiązania pozwanej do złożenia oświadczenia woli, które zdaniem powoda winna w świetle prawa złożyć. W tych okolicznościach źródłem zobowiązania pozwanej nie mógł być stosunek umowny. Ubocznie podkreślić należy, że powód kierował przeciwko pozwanym roszczenie, w którym domagał się zwrotu całości miesięcznej amortyzacji oraz całości wydatków poniesionych na wynagrodzenie bioinformatyka. Podczas gdy zgodnie z umową (która miała być zawarta przez strony) refinansowana miała być przez pozwaną jedynie część tych wydatków. Roszczenie powoda było zatem roszczeniem dalej idącym niż to, które potencjalnie mogłoby

wynikać z umowy. Powód nie przedstawił szczególnej motywacji dla takiego stanu rzeczy. Wynika jednak z tego, że intencją powoda nie jest kształtowanie odpowiedzialności pozwanej w oparciu o umowę.

W tych okolicznościach, skoro między stronami nie doszło do zawarcia umowy, to Sąd rozpatrując przedmiotową sprawę wziął również pod uwagę ewentualną odpowiedzialność określaną jako culpa in contrahendo, czyli winę w negocjowaniu (kontraktacji). Zgodnie z art. 72 § 2 k.c. strona, która rozpoczęła lub prowadziła negocjacje z naruszeniem dobrych obyczajów, w szczególności bez zamiaru zawarcia umowy, jest obowiązana do naprawienia szkody, jaką druga strona poniosła przez to, że liczyła na zawarcie umowy. Z powyższego wynika, iż strona, która prowadziła negocjacje lub zerwała je z naruszeniem zasad dobrej wiary i uczciwego obrotu, odpowiedzialna jest za szkodę wyrządzoną drugiej stronie. Przyjmuje się, iż w/w przepis stanowi przypadek odpowiedzialności deliktowej, co wiąże się z wykazaniem jej przesłanek, do której należy zawinione działanie strony, która przez swoje nielojalne zachowanie doprowadziła do naruszenia zasad dobrej wiary i uczciwego obrotu. W ocenie sądu, o czym będzie mowa poniżej, pozwanej nie można zarzucić zawinionego działania sprzecznego z prawem.

Nadto w tym miejscu trzeba również podkreślić, iż odszkodowanie należne na podstawie art. 72 § 2 k.c. nie obejmuje wyrównania pełnej szkody, a jedynie stanowi kompensację w ramach tzw. ujemnego interesu umownego, zatem odszkodowanie nie może być wyprowadzane z umowy, która nie doszła do skutku. Obejmować natomiast winno wszelkie nakłady poczynione w związku z rokowaniami, choćby nie wiązały się bezpośrednio z samą umową i spodziewaną - a wynikającą z niej - korzyścią. Innymi słowy, odszkodowanie z tytułu ujemnego (negatywnego) interesu umownego powinno uwzględniać, co by strona miała, gdyby nie wdawała się w zawieranie umowy, a nie co by miała, gdyby umowa została zrealizowana (zob. wyrok SA w Szczecinie z dn. 31.10.2012 r. I ACa 446/12 oraz wyrok SN z dn. 16.09.2011 r. IV CSK 626/10).

Należy podkreślić, iż powód nie domagał się w niniejszym postępowaniu zwrotu kosztów, które mogłyby być traktowane jako odszkodowanie w ramach negatywnego interesu umownego. Zatem omawiane przepisy nie mogły być podstawą żądania powoda.

W treści pozwu powód powoływał się na przyrzeczenie publiczne złożone przez pozwaną, lecz jego argumentacja w tym zakresie nie zasługiwała na uwzględnienie. Należy wskazać art. 919 § 1 k.c. stanowiący kto przez ogłoszenie publiczne przyrzekł nagrodę za wykonanie oznaczonej czynności, obowiązany jest przyrzeczenia dotrzymać. Przyjmuje się powszechnie w doktrynie, że przyrzeczenie publiczne ma charakter jednostronnej czynności prawnej i nie wymaga, w odróżnieniu od zobowiązań wynikających z umów, złożenia oświadczenia woli przez drugą stronę stosunku zobowiązaniowego, tj. przez wykonawcę czynności. Tymczasem dofinansowanie projektu na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju następuje w drodze zawarcia umowy o dofinansowanie projektu zawarte z beneficjentem (powodem), co w przedmiotowej sprawie ostatecznie nie nastąpiło.

Ponadto należy wziąć pod uwagę, iż z regulacji przyrzeczenia publicznego wynika, że chodzi o nieskomplikowaną relację prawną, sprowadzającą się do prostego wykonania oznaczonych czynności, za które obiecano nagrodę (zob. wyrok SA w Warszawie z dn. 20.10.2010 r. VI ACa 231/10, z dn. 4.10.2011 r. VI ACa 282/11, wyrok SN z dn. 12.09.2002 r. IV CKN 1274/00). Natomiast występujący w przedmiotowej sprawie stosunek prawny odznacza się większym stopniem złożoności, albowiem powód aby wystartować w konkursie mającym na celu wyłonienia najlepszego projektu był zobligowany do przedłożenia wniosku o dofinansowanie wraz z innymi załącznikami (np. biznesplanem czy harmonogramem płatności), zaś w regulaminie konkursu znajdowały się odesłania do przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

Zatem także ta konstrukcja nie mogła stanowić uzasadnienia dla żądania powoda. Pokreślić w tym miejscu należy, że ostatecznie powód swoje roszczenie określił jako odszkodowanie, co dodatkowo wykluczało omówioną konstrukcję prawną.

Powód twierdził, że pozwana miała, świetle prawa, obowiązek zawarcia z nim umowy. Nie skierował jednak wobec pozwanej roszczenia o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli. Nie wskazał równocześnie żadnego przepisu prawa, który wprost kształtowałby odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanej wobec powoda. Także sąd nie

doszukał się takiej podstawy. Skoro źródłem odpowiedzialności pozwanej nie była umowa, a obowiązek zapłaty odszkodowania (zwrotu amortyzacji i innych kosztów w przypadku niepodpisania umowy o dofinansowanie) nie wynikał wprost z przepisów prawa Sąd dokonał analizy prawnej zgłoszonego roszczenia w zakresie odpowiedzialności deliktowej z art. 415 k.c.

W myśl treści art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Konieczną, ale nie jedyną przesłanką dającą możliwość skorzystania z tego przepisu jest zawinione, bezprawne działanie strony, która swoim zachowaniem wyrządziła drugiemu szkodę. Zachowanie jak wskazuje doktryna polega na działaniu lub zaniechaniu w sposób sprzeczny z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Bezprawność, stanowi w konsekwencji przesłankę uznania zachowania za zawinione, ponieważ jako zawinione mogą być kwalifikowane wyłącznie zachowania bezprawne. Za bezprawne uznaje się także zachowania sprzeczne z zasadami współżycia społecznego albo dobrymi obyczajami, a więc normami moralnymi powszechnie akceptowanymi w całym społeczeństwie lub grupie społecznej, nakazującymi lub zakazującymi określonego zachowania, mimo iż nie jest ono nakazane lub zakazane normą prawną (por. Z. Banaszczyk (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. I, 2011, nb 25–26; G. Bieniek (w:) G. Bieniek, Komentarz, t. I, 2009, s. 296–297).

W przedmiotowej sprawie nie można mówić o bezprawnym działaniu ze strony zwanej (...). W ocenie sądu pozwana zgodnie z prawem mogła odmówić udzielenia wsparcia, jeżeli powzięła uzasadnioną wątpliwość co do prawidłowego ich wykorzystania. Konieczne zatem było ustalenie, czy w dacie, w której pozwana ostatecznie odmówiła podpisania umowy istniał stan, który może być określony jako uzasadnione wątpliwości co do prawidłowości wykorzystania dotacji. Ocenie podlegał zatem stan z przeszłości. W tych okolicznościach nie było potrzeby weryfikowania aktualnie, w toku niniejszego postępowania czy ustalenia ekspertyzy, którą dysponowała wówczas pozwana były prawidłowe. Z tych też względów sąd oddalił wnioski o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych.

W tym miejscu należy wskazać, iż zgodnie z przepisem art. 70 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, państwa członkowskie są odpowiedzialne za zarządzanie programami operacyjnymi i ich kontrolę, w szczególności za pomocą następujących działań:

- 1) zapewnienia, że systemy zarządzania i kontroli programów operacyjnych są ustanowione zgodnie z art. 58-62 i że funkcjonują skutecznie;
- 2) zapobiegania, wykrywania i korygowania nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych wraz z odsetkami z tytułu zaległych płatności w stosownych przypadkach. Państwa członkowskie zgłaszają te nieprawidłowości Komisji i informują Komisję na bieżąco o przebiegu postępowań administracyjnych i prawnych.

Powyższe przepisy europejskie znalazły odzwierciedlenie w art. 6b ust. 4 oraz 4a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz.U. 2007.42.275 ze zm.) Zgodnie z powołanym przepisem Agencja może odmówić udzielenia wsparcia lub pożyczki podmiotowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-3 oraz 5-9, jeżeli powzięła uzasadnioną wątpliwość co do prawidłowego ich wykorzystania. Ponadto Agencja może odmówić udzielenia wsparcia lub pożyczki podmiotowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-3 oraz 5-9, jeżeli prowadziłoby to do obejścia zasad udzielenia wsparcia, w szczególności warunków podmiotowych, przeznaczenia, intensywności lub kwoty wsparcia. W świetle tych ustaleń należy jednoznacznie stwierdzić, że pozwana ma nie tylko prawo, ale i obowiązek aż do momentu podpisania umowy weryfikowania prawidłowości wniosku, w szczególności w zakresie spełniania przez niego wymogów uzyskania wsparcia. Pozytywne przejście przez wniosek powoda procedury kwalifikacyjnej nie zwalniało pozwanej z rozpatrywania i weryfikacji pojawiających się wątpliwości. Długotrwałość procedury weryfikacyjnej i jej ponowne przechodzenie przez powoda, w ocenie sądu świadczy o tym, że od początku pozwana natrafiła na wymagające weryfikacji wątpliwości. Należy przy tym przychylić się do stanowiska pozwanej zgodnie, z którym postępowanie weryfikacyjne i ewentualna odmowa wsparcia, wbrew pozorom, chroni potencjalnego beneficjenta. W przypadku następczego wykrycia nieprawidłowości istnieją bowiem mechanizmy umożliwiające

rozwiązanie umowy, co może stawiać beneficjenta w dużo gorszej sytuacji, niż w przypadku nie dojścia do umowy. Dodatkowo słusznie wskazuje pozwana, że wsparcie udzielane jest ze środków europejskich i pozwana nie ma żadnego interesu w nieudzieleniu dotacji. Swoje działania podejmuje jedynie w celu ochrony prawidłowej dystrybucji powierzonych jej środków.

W przedmiotowym stanie faktycznym nieprawidłowości, które pojawiły się po stronie powodowej, dały podstawę pozwanej (...) do odmowy wsparcia projektu powoda, co skutkowało nie zawarciem umowy o dofinansowanie projektu pt. „(...)”. W ocenie Sądu zachowanie pozwanej (...) było uzasadnione i zgodne z przytoczonymi przepisami prawa europejskiego i krajowego. W tym zakresie pozwana posiada mechanizmy kontrolne pozwalające jej aż do chwili podpisania umowy, pomimo pozytywnego zaopiniowania wyłonionego w drodze konkursu projektu, oceny wniosku o dofinansowanie wraz z niezbędną dokumentacją wymaganą przy zawieraniu umowy o dofinansowanie, która jest zwięźczeniem kompleksowej procedury udzielenia wsparcia ze strony państwa. W toku procedury konkursowej i czynności zmierzających do podpisania umowy wielokrotnie pojawiały się okoliczności wymagające dodatkowej wnikliwej weryfikacji. Podkreślić należy, że niejednokrotnie pozwana na korzyść powoda weryfikowała ujawnione wątpliwości. Ostatecznie jednak decydujące znaczenie dla odmowy zawarcia umowy miała ekspertyza przygotowana przez (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (k.402-410 akt) z września 2011r. wskazująca jednoznacznie na niewłaściwe zaliczenie przez powoda kosztów amortyzacji „systemu wspierania sekwencjonowania nowej generacji” do wydatków kwalifikowanych. Podkreślić należy, że wysokość tych nieprawidłowo zakwalifikowanych wydatków uniemożliwiła skuteczną rekomendację wniosku. Koszty amortyzacji nieprawidłowo zaliczone do wydatków wykwalifikowanych obejmowały kwotę 3.418.800 zł, co stanowiło ponad 46% kosztów. Zaś zgodnie z regulaminem komisja miała prawo rekomendować projekt, w którym zakwestionowano maksymalnie 10% kosztów.

Właśnie ta opinia przygotowana przez (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością usprawiedliwiła decyzję pozwanej z 31 października 2011r. odmawiającą zawarcia umowy z powodem. W tych okolicznościach bowiem zaistniały uzasadnione wątpliwości co do prawidłowego wykorzystania środków wsparcia. Niesłusznie powód podnosił zarzuty co do rzekomego podpisania ekspertyzy nie przez autora lecz przez organ spółki, której ją zlecono. W imieniu spółki ekspertyza powinna być podpisana właściwie przez podmioty uprawnione do reprezentowania tego podmiotu. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku zlecenia wykonania opinii np. przez instytuty badawcze. Podkreślić należy, że ekspertyza ta nie była wydawana w toku postępowania sądowego, a zatem brak jest szczególnej procedury, której winna podlegać. To pozwana wybiera podmioty, z którymi współpracuje i którym zleca audyty i opinie. Dodatkowo zarzuty powoda wobec dokumentu ekspertyzy były spóźnione. Powód podniósł je dopiero w piśmie z 3 września 2014r., a opinię pozwana dołączyła do swojej odpowiedzi na pozew, do której powód miał się ustosunkować w terminie do 27 grudnia 2013r. (k.534 i 541). W ocenie sądu, w tych okolicznościach brak było podstaw dla skutecznego kwestionowania ekspertyzy jako podstawy decyzji pozwanej o odmowie zawarcia umowy.

Dalsze wsparcie dla podjętej przez pozwaną decyzji stanowiło orzeczenie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 12 grudnia 2011r. W zbliżonym stanie faktycznym Sąd podzielił pogląd (...) co do nieprawidłowego zaliczenia systemu bioinformatycznego jako środka trwałego, a co za tym idzie nieprawidłowego zaliczenia amortyzacji tego systemu do wydatków kwalifikowanych. W tych okolicznościach, tym bardziej, brak było podstaw do zmiany stanowiska pozwanej.

Zatem twierdzenia powoda, zgodnie z którymi, pozwana (...) niezasadnie uchylała się od zawarcia umowy i z tego powodu powinna wyrównać rzekomo poniesioną szkodę przez powoda są niezasadne. Powód nie uzyskał statusu beneficjenta pomocy publicznej, nie doszło do nawiązania stosunku zobowiązaniowego poprzez zawarcie umowy o dofinansowanie, a fakt wydatkowania jakichkolwiek środków pieniężnych przed podpisaniem umowy nie uprawnia do żądania ich zwrotu od pozwanej (...). Obowiązku takiego nie statuuje wprost żaden przepis ustawy, ani też nie można pozwanej przypisać odpowiedzialności deliktowej, bowiem jej działania mieściły się w ramach prawa.

Podobne stanowisko w zakresie interpretacji art. 30 ust 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U.2014.1649 j.t.) i art 6b ust. 4 oraz 4a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej

Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz.U. 2007.42.275 ze zm.) zajął Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie IICa 860/12 (k.510-518 akt)

Prawdą jest, że powód miał prawo wraz ze zgłoszeniem się do konkursu podjąć działalność, o której dofinansowanie starał się, a w przypadku podpisania umowy mógł otrzymać wsparcie za okres wsteczny. Działanie te podejmowane były jednak na własne ryzyko albowiem w sytuacji nieprzejęcia całości procedury weryfikacyjnej i nie podpisania umowy brak jest podstaw do żądania zwrotu poniesionych wydatków. Zgłoszony projekt wnioskodawcy podlegał stałej ocenie merytorycznej, aż do podpisania umowy (a nawet dłużej z uwagi na przewidywaną w tego typu umowach możliwość jej rozwiązania) i w razie powzięcia wątpliwości co prawidłowego wykorzystania wsparcia pozwana była uprawniona, a nawet zobowiązana do odmowy udzielenia dotacji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że należy powództwo oddalić w całości, co znalazło swój wyraz w **pkt 1** sentencji wyroku.

Zgodnie ze złożonym przez pozwaną (...) wnioskiem o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową, Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanej (...) kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu na podstawie obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.) – **pkt 3** sentencji wyroku.

SSO A. Goździewicz